

EXPUNERE DE MOTIVE

Activitatea de interpret și/sau traducător în domeniul justiției este reglementată de Legea nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției.

În perioada de aplicare a legii s-a constatat necesitatea îmbunătățirii calității traducerilor, precum și luarea unor măsuri pentru realizarea activității cu promptitudine și responsabilitate.

Totodată, obiectivele parteneriatului instituțional franco-român PHARE RO 0006.03 privind recunoașterea reciprocă a diplomelor în scopuri profesionale și Directivele 89/48 CEE și 92/51 CEE prevăd posibilitatea exercitării unei profesii, cu statut independent sau de salariat, de o persoană cetățean al unui stat membru, altul decât acela în care persoana respectivă și-a dobândit calificările profesionale, în aceleași condiții cu cetățenii acelui stat, dacă dovedește calificarea necesară.

Pentru armonizarea reglementărilor Legii nr.178/1997, cu modificările ulterioare, cu directivele europene, precum și pentru îmbunătățirea calității lucrărilor de traducere a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției care, în principal, cuprinde următoarele:

- reglementarea dreptului cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene sau din Spațiul Economic European de a presta activitate de traducători și/sau translatori în condițiile legii, precum și de a li se recunoaște documentele de atestare în profesie emise/eliberate de autoritățile competente din statele de origine sau de proveniență;
- prezentarea atestatului de traducător în specialitatea științe juridice acordat de Ministerul Culturii și Cultelor;
- pentru persoanele, care nu posedă diplomă de licență sau echivalentă, din care să rezulte specializarea în limba sau limbile străine pentru care solicită autorizarea, atestarea de către Ministerul Culturii și Cultelor trebuie să privească traducerea din limba străină în limba română și retroversiuone;
- efectuarea unei evidențe a interpreților și /sau traducătorilor la curțile de apel în circumscripția cărora își desfășoară activitatea s.a..

Având în vedere modificările condițiilor pentru autorizarea interpreților și/sau traducătorilor, în proiect s-a prevăzut ca în termen de un an de la intrarea în vigoare a legii, aceștia să fie reautorizați la cerere.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE

TABEL COMPARATIV

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției

Legea nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției	Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
Art. 1. - (1) Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție sunt autorizați să angajeze, prin convenție civilă, conform Legii nr. 83/1995 privind unele măsuri de protecție a persoanelor încadrate în muncă, interpreți și traducători pentru efectuarea traducerilor în și din limbi străine.	Alineatul (1) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins: „ <u>Art.1</u> (1) Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parchetul Național Anticorupție sunt autorizate să folosească pe bază de contracte civile pentru prestări de servicii, interpreți și traducători pentru efectuarea traducerilor în și din limbi străine.”
Art. 2. - Activitatea de interpret și/sau de traducător pentru instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă instanțele judecătorești, organele de cercetare penală, birourile notarilor publici, avocați și pentru Ministerul Justiției se efectuează de persoane atestate în profesie și autorizate de Ministerul	

<p>Justiției.</p>	
<p>Art. 3. - Autorizarea ca interpret și/sau traducător, care poate efectua traduceri pentru organele prevăzute la art. 1, se dobândește, la cerere, de persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) este cetățean român; b) nu are antecedente penale și se bucură de bună reputație profesională și socială; c) posedă o diplomă de licență sau echivalentă, din care rezultă specializarea în limba sau în limbile străine pentru care solicită autorizarea ori este atestat ca traducător de către Ministerul Culturii. 	<p>Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art.3 (1) Autorizarea ca interpret și/sau traducător, care poate efectua traduceri pentru organele prevăzute la art.1, se dobândește, la cerere de persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) este cetățean român; b) are capacitate deplină de exercițiu; c) posedă diplomă de licență sau echivalentă, din care rezultă specializarea în limba sau limbile străine pentru care solicită autorizarea ori este atestat de Ministerul Culturii și Cultelor ca traducător din limba română în limba străină pentru care solicită autorizarea și din limba străină în limba română; d) este atestat de Ministerul Culturii și Cultelor ca traducător pentru specialitatea științe juridice; e) este apt din punct de vedere medical; f) nu are antecedente penale și se bucură de bună reputație profesională și socială. <p>(2) Prevederile alin.(1) lit.a) nu se aplică cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.”</p>
	<p>După articolul 3 se introduce un nou articol, art.3¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art.3¹ – (1) Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European poate desfășura activitatea de interpret și/sau traducător pentru organele prevăzute la art.1, cu respectarea prevederilor prezentei legi.</p>

(2) Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European stabilit în România, exercită profesia de interpret și/sau traducător ca și cetățenii români, putând dovedi îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.3 lit.b)-f) și cu documente emise/eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență.

(3) Procedura autorizării nu se aplică străinului cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European stabilit în România care este atestat ca interpret și/sau traducător în specialitatea științe juridice de autoritatea competentă din statul membru de origine sau de proveniență.

(4) Pentru exercitarea profesiei, nu este necesară dovedirea cunoașterii limbii oficiale a statului membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European al cărui cetățean este străinul.

(5) În cazul prestării temporare, pe teritoriul României, a activităților specifice profesiei de interpret și/sau traducător autorizat în specialitatea științe juridice, străinul cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European care exercită în mod legal această profesie în statul membru de origine sau de proveniență în care este stabilit, este exceptat de la cerințele de atestare și autorizare prevăzute la art.2.

(6) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol, Ministerul Justiției recunoaște certificatele sau alte documente similare care atestă calitatea de interpret și/sau traducător autorizat în specialitatea științe juridice emise/eliberate de autoritățile competente din statul membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European de origine sau de

	<p>proveniență.</p> <p>(7) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legii cadru privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale.”</p>
<p>Art. 4. - (1) Cererea de autorizare ca interpret și/sau traducător care urmează a fi folosit de organele prevăzute la art. 1 se adresează Ministerului Justiției, însoțită de actele doveditoare privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3.</p> <p>(2) Autorizarea se acordă prin ordin al ministrului justiției în cel mult 60 de zile de la solicitare.</p> <p>(3) Forma și conținutul autorizației sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.</p>	
<p>Art. 5. - (1) Ministerul Justiției întocmește listele cu interpreții și traducătorii autorizați, pe care le comunică tuturor instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea. De asemenea, listele se comunică Ministerului de Interne, Uniunii Naționale a Notarilor Publici și Uniunii Naționale a Avocaților din România, care le vor aduce la cunoștință, după caz, organelor de cercetare penală din subordine, birourilor notarilor publici și barourilor de avocați.</p> <p>(2) Actualizarea listelor prevăzute la alin. (1) se va face periodic, în funcție de autorizarea unor noi persoane sau de încetarea calității de interpret sau de traducător - autorizat.</p>	
<p>Art. 6. - (1) Autorizarea ca interpret și/sau traducător, dobândită în condițiile prezentei legi, încetează în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cerere;</p> <p>b) prin modificarea oricăreia dintre condițiile prevăzute la</p>	<p>Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„<u>Art.6</u> (1) Autorizarea ca interpret și/sau traducător, dobândită în condițiile prezentei legi, încetează în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cerere;</p>

<p>art. 3;</p> <p>c) pentru incapacitate profesională, sesizată în scris de beneficiar;</p> <p>d) pentru refuzuri repetate și nejustificate de a presta serviciile solicitate.</p> <p>(2) Încetarea autorizării ca interpret și/sau traducător se verifică de către Ministerul Justiției și se constată prin ordin al ministrului justiției, care se comunică persoanei în cauză.</p>	<p>b) dacă cel în cauză nu mai îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.a) și d);</p> <p>c) în cazul în care a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni;</p> <p>d) în situația în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de art.3 alin.(2);</p> <p>e) pentru incapacitate profesională, sesizată în scris de beneficiar;</p> <p>f) pentru refuzuri repetate și nejustificate de a presta serviciile solicitate;</p> <p>g) prin deces.</p> <p>(2) Încetarea autorizării ca interpret și/sau traducător se verifică de Ministerul Justiției și se constată prin ordin al ministrului justiției, care în situațiile prevăzute la alin.(1) lit.a) - f) se comunică persoanei în cauză.”</p>
	<p>După articolul 6 se introduce un nou articol „art.6¹”, cu următorul cuprins:</p> <p>„<u>Art.6¹</u> (1) Interpreții și/sau traducătorii autorizați în condițiile prezentei legi sunt obligați să solicite, în termen de 60 de zile de la data autorizării, luarea în evidență la curtea de apel în circumscripția căreia își desfășoară activitatea.</p> <p>(2) În cazul în care interpreții și/sau traducătorii își schimbă numele, domiciliul sau reședința, ei au obligația să anunțe despre aceasta, în termen de 60 de zile de la data modificării, Ministerul Justiției și curtea de apel unde sunt luați în evidență;</p> <p>(3) Până la data îndeplinirii obligațiilor stabilite la alin.(1) și (2), interpreții și/sau traducătorii nu pot desfășura activitatea reglementată de prezenta lege.</p>

	<p>(4) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, pentru a presta activitate de interpret și/sau de traducător în condițiile prezentei legi, vor fi luați în evidență, la cerere, de Ministerul Justiției și curtea de apel în circumscripția căreia își desfășoară activitatea.”</p>
<p>Art. 7. - (1) Plata interpreților folosiți de organele prevăzute la art. 1, pentru limbile minorităților naționale și pentru limbile străine de circulație internațională, se face la tariful de 30.000 lei/oră sau pentru fracțiuni de oră, onorariul stabilindu-se, după caz, prin ordonanța sau încheierea de numire a interpretului, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală sau prin convenție civilă, potrivit legii.</p> <p>(2) Plata interpreților prevăzuți la alin. (1), pentru traducerile efectuate simultan la cască, se face la tariful de 50.000 lei/oră ori pentru fracțiuni de oră, sau, după caz, prin convenție civilă, potrivit legii.</p>	
<p>Art. 8. - Tarifele prevăzute la art. 7 se vor majora cu 100% atunci când interpreții vor fi solicitați în zilele de repaus săptămânal, în zilele de sărbători legale sau în alte zile în care, potrivit dispozițiilor legale, nu se lucrează, precum și pentru prestațiile efectuate între orele 22,00-6,00.</p>	
<p>Art. 9. - (1) Plata traducătorilor folosiți de organele prevăzute la art. 1 se face după cum urmează:</p> <p>a) pentru traducerile dintr-o limbă a minorităților naționale, precum și dintr-o limbă străină de circulație internațională, în limba română, plata se face la tariful de 22.000 lei/pagină, format A.4, dactilografiată la două rânduri;</p> <p>b) pentru traducerile din limba română într-una dintre</p>	

<p>limbile minorităților sau într-o limbă străină de circulație internațională, plata se face la tariful de 30.000 lei/pagină, format A.4, dactilografiată la două rânduri;</p> <p>c) pentru traduceri din sau într-o limbă orientală (japoneză, chineză și altele asemenea) sau rar folosită, tariful prevăzut la lit. a) și b) se majorează cu 50%;</p> <p>d) pentru traduceri efectuate în regim de urgență (24 - 48 de ore), plata se face la tarifele prevăzute la lit. a), b) și c), majorate cu 50%.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) lit. c) se aplică în mod corespunzător și în cazul interpreților.</p>	
<p>Art. 10. - (1) Interpreții și traducătorii care se deplasează în altă localitate decât cea de domiciliu, pentru efectuarea lucrărilor solicitate de instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă acestea și de organele de cercetare penală, au dreptul la restituirea cheltuielilor de - transport, întreținere, locuință și a altor cheltuieli necesare, potrivit prevederilor Codului de procedură penală.</p> <p>(2) Interpreții și traducătorii care se deplasează în altă localitate decât cea de domiciliu, pentru efectuarea lucrărilor solicitate de Ministerul Justiției, beneficiază de cheltuieli de transport, cazare și diurnă potrivit dispozițiilor legale aplicabile în unitățile bugetare.</p>	
<p>Art. 11. - Tarifele prevăzute în prezenta lege sunt brute și impozabile în condițiile legii.</p>	
<p>Art. 12. - Tarifele prevăzute la art. 7 și 9 se vor indexa periodic, prin hotărâre a Guvernului, în același - procent cu care se indexează salariile personalului din instituțiile publice.</p>	

<p>Art. 13. - Ministerul Justiției va adopta regulamentul de aplicare a prezentei legi în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a acesteia.</p>	
<p>Art. 14. - Până la obținerea autorizării, potrivit prezentei legi, interpreții și traducătorii solicitați de instituțiile prevăzute la art. 1 pot desfășura în continuare această activitate, cu condiția îndeplinirii prevederilor art. 3.</p>	
	<p><u>Art.II</u> (1) În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, interpreții și /sau traducătorii vor fi reautorizați la cerere.</p> <p>(2) Până la data reautorizării interpreții și/sau traducătorii pot desfășura activitatea în continuare, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art.3 din Legea nr.178/1997 cu modificările și completările ulterioare.</p> <p><u>Art.III</u> Legea nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.305 din 10 noiembrie 1997, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se republică în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare.</p>

TABEL DE CONCORDANȚĂ

Proiect de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției

<p>- Directiva 89/48 CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 relativă la sistemul general de recunoaștere a diplomelor din învățământul superior care confirmă formarea profesională, cu o durată minimă de trei ani.</p> <p>- Directiva 92/51 CEE a Consiliului din 18 iunie 1992 relativă la un al doilea sistem general de recunoaștere a formării profesionale, care completează Directiva 89/48 CEE.</p>	<p>Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției</p>
<p>- Directiva 92/51 CEE „Art.2 – Prezenta directivă se aplică tuturor cetățenilor dintr-un stat membru care vor să exercite cu titlu independent sau salariat o profesiune reglementată în statul membru de primire”</p>	<p>Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art.3 (1) Autorizarea ca interpret sau traducător, care poate efectua traduceri pentru organele prevăzute la art.1, se dobândește, la cerere de persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) este cetățean român;</p>

	<p style="text-align: center;">-----</p> <p>(2) Prevederile alin (1) lit.a) nu se aplică cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene și din Spațiul Economic European.”</p>
<p>- Directiva 89/48 CEE „Art.3 – Atunci când, în statul membru de primire, accesul la o profesiune reglementată sau exercitarea sa este condiționată de posesia unei diplome, autoritatea competentă nu poate să refuze unui cetățean dintr-un stat membru, pentru lipsă de calificare, accesul la această profesie sau exercitarea acesteia în aceleași condiții cu naționali...”.</p>	<p>După articolul 3 se introduce un nou articol, art.3¹, cu următorul cuprins: „Art.3¹ – (1) Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European poate desfășura activitatea de interpret și/sau traducător pentru organele prevăzute la art.1, cu respectarea prevederilor prezentei legi. (2) Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European stabilit în România, exercită profesia de interpret și/sau traducător ca și cetățenii români, putând dovedi îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.3 lit.b)-f) și cu documente emise/eliberate de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență. (3) Procedura autorizării nu se aplică străinului cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European stabilit în România care este atestat ca interpret și/sau traducător în specialitatea științe juridice de autoritatea competentă din statul membru de origine sau de proveniență. (4) Pentru exercitarea profesiei, nu este necesară</p>

dovedirea cunoașterii limbii oficiale a statului membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European al cărui cetățean este străinul.

(5) În cazul prestării temporare, pe teritoriul României, a activităților specifice profesiei de interpret și/sau traducător autorizat în specialitatea științe juridice, străinul cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European care exercită în mod legal această profesie în statul membru de origine sau de proveniență în care este stabilit, este exceptat de la cerințele de atestare și autorizare prevăzute la art.2.

(6) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol, Ministerul Justiției recunoaște certificatele sau alte documente similare care atestă calitatea de interpret și/sau traducător autorizat în specialitatea științe juridice emise/eliberate de autoritățile competente din statul membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European de origine sau de proveniență.

(7) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legii cadru privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale.”